

Frítíðarlógin er til fyrri øll

- bert spell, at hon ongantíð er farin rættiliga at virka - orsakað av tvørrandi vælvilja frá Kommununum, hóast hon hevur verið til síðani 1983, sigur Arnold Abrahamsen, undirvísingarleiðari á Landsskúlafyriritingini

Arnold Abrahamsen, undirvísingarleiðari: - Vit liva í eini tíð, har frítíð og arbeiði gongur saman í einum. Frítíðarsamfelagið hevur ongan aldur, og tí verður tað ivaleyst soleiðis í framtíðini, at hesir lutir verða tvinnadur saman

Uppskotinum til frítíðarvirksemi, sum Nick Thomsen og Heri Kragesteen hava gjørt, er í innihaldi ein karmur, sum er ætlaður at fylla út, uttan tær stóru fløgurnar, men sum kortini gevur eina hómung av, hvørji tilboð kunnu veitast ungunum og børnum, um frítíðarlógin verður nýtt.

UPPSKOTIÐ

Sosialurin tosaði við Nick Thomsen um hetta í seinasta leygardagsblaði, har m.a. varð nevnt, hvussu aldursbókarnar skiftandi kundu fáa fjøl-

boyyt tilboð, og okkurt at taka sær til, sum kortini ikki varð skipað sum fíðkilig undirvísing, ið vanligt er í dag. Í uppskotinum peika Heri Kragesteen og Nick Thomsen á ymskt virksemi, sum kundi verið roynt, eitt nú:

- at hugna sær saman við øðrum og práta.
- at gera heimaarbeiði
- at spæla bordtennis
- at spæla billard (er til taks)
- at smíða (lítill verk staður er til taks)
- at evna úr leiri (kera mikovnur er á verkstaðnum)

- at gera ein drekkamunn
- at baka
- at skipa fyrri veitslum, dansi
- at skipa fyrri samkomum
- at skipa fyrri fyrri lestrum
- at lesa bløðini
- at vísa filmir/sjónvarp
- at skipa fyrri útferðum
- at skipa fyrri frítíðar undirvísing
- at spæla ynmisk spøl
- at hugna sær aftaná frítíðarundirvísing/virksemi

Hetta er brot úr uppskotinum, sum var ætlað at skipa í Losjuni í Havn.

FRAMTÍÐAR-SAMFELAGIÐ

Sosialurin hevur hitt Arnold Abrahamsen, undirvísingarleiðari á Landsskúlafyriritingini, sum m.a. hevur verið við til at skipa frítíðarlógina, so sum hon í dag virkar.

Út frá hesum uppskoti kundi tugsast, at frítíðarvirksemi náttúrliga kundi skipast í skúlanum, har t.d. tey nevndu amboðini í flestu fornum eru tøk?

Arnold Abrahamsen: - Eg haldi at uppskotið, sum Heri Kragesteen og Nick Thomsen hava gjørt, er serstakliga væl fráfarið. Tað er hugaligt at vita sær, at vit eiga slík fólki, sum gera í-tøkilig uppskot um frítíðarvirksemi.

- Higartil er ikki eitt einasta uppskot komið, sum líkist hesum, hóast lógin um frítíðarvirksemi er frá 1983.

- Jú, sjálvandi kundi slík virksemi farið fram á einum skúla, ella aðra staðni, har rúmd er fyrri slíkum í kommununi, men tað krevur bert, at í hesum føri - Tórs-havnar Kommuna góð-tekur hetta, sigur Arnold Abrahamsen.

- Vit liva í eini tíð, har frítíð og arbeiði gongur saman í einum. Frítíðarsamfelagið hevur ongan aldur, og tí verður tað ivaleyst soleiðis í framtíðini, at hesir lutir verða tvinnadur saman.

SKÚLIN FYRI ØLL

Vanliga skúlagongdin frá kl. átta til trý seinna-partin, og síðani eigur skúlin at verða opin fyrri øllum aldursbólum.

- Hugsar tær alla ta vitan, sum fólki eiga at oysa av - eitt nú um vit taka tey eldru ættarliðini við, og seta tey saman við børnum og ungunum? Hugsandi er at tann gamli snikkarin fer oman í skúlan at læra abbason-in smíð, ella tann gamli skiparin, sum kann siga

frá sínum lívsroyndum, læra frá sær navigatión o.a.

- Hetta er ikki óveruligar framtíðarvónir, tí slíkt projekt er roynt í Jellinge í Danmark, og tað hevur til fulnar víst, at ættarliðini hava brúk fyrri hvørjum øðrum. Tey ungu fáa lívsvísdóm frá teimum gomlu, sum tey annars ikki høvdu fingið í nútíðarsamfelagnum.

Hinvegin gerast tey gomlu virkin, og hava nakað at fara til.

Onkur hevur spurt teir í Jellinge t.d., nær skúlin so verður vaskaður, tá fólki eru har nærum allan sólarlínun?

Skúladirektørurin svaraði, at handilsfólki allar dagar hava nýtt morguntímarnar til reingering. Ikki var neyðugt, at virksemi skuldi steðga upp, bert tí skúlin skuldi vaskast.

Annar spurningur ljóðaði. Verður skúlin ikki oyðilagdur, tá so nógv fólki eru har um dagarnar?

- Nei, segði skúladirektørurin. Skúlin verður slitin, tí hann verður so nógv brúktur, men einki herverk er farið fram, síðani skúlin var latin upp fyrri øllum.

Hinvegin verður herverk framt, tá skúlnir standa tóm, tí ungfolki einki hava at taka sær til. Frítíðarlógin hevur verið partur av Landsskúlafyriritingini frá byrjanini, men henda lóg hevur ikki fótast í føroysku kommununum, sum higartil ikki hava gjørt brúk av tí partinum av lógini, sum í innhaldi snýr seg um frítíðarvirksemi.

4: TÁTTUR Í LÓGINI

Lógin er býtt upp í fyra partar:

2. táttur, herundir almenn frítíðarundirvísing, sum er fyrri íðugv-arum yvir 14 ár, sum vilja hava undirvísing í kvøldskúlanum.

Lands-/ríkis-kassin ber 50% av útreiðslunum til læraralónir.

3. táttur er serstøk frítíðarundirvísing, royndarfyrirtekandi undirvísing, HF og aðrar stakroyndir, serundirvísing og yrkiskend undirvísing.

Lands-/ríkis-kassin ber

Frítíðarlógin

tíðindablaðið

sosialurinn

100% av útreiðslunum til læraralónir.

4. táttur er frítíðarvirksemi í ungmannafeløgum, ítrótt, skótar, áhugabólkar, tónleikar-bólkar og feløg (tavl, bridge) o.o.

Landskassin kann geva upp til 50% í studningi.

8. táttur Landsskúlafyriritingin kann veita lærarum og leiðarum, sum eru á útbúgvingarskeiðum, ið miðja móti frítíðarundirvísing, allan ella lutvísan stuðul. Hon kann skipa fyrri, at skeið verða hildin.

- Tann grundleggjandi broytingin í hesi lóg er 4. táttur, ið gevur møguleika fyrri fjølbroyttum frítíðarvirksemi, sum ikki er skipað sum vanlig kvøldskúlaundirvísing, sigur Arnold Abrahamsen, og skoytir upp:

- Eg havi lisið nógvar slíkar lógir, og okkara er fult á hædd við tær bestu.

Søgan um hvussu henda frítíðarlóg varð til er bæði long og drúgv.

Tað var í 1964 at Ríkisumboðsstovnurin setti eina nevnd at arbeiða við uppskoti til nýggja frítíðarlóg, sum fall, tá tað varð lagt fram

í Løgtinginum. Í lögtinginum arbeiddu teir annars tvørpólitiskt við hesum máli, t.v.s. at eingin flokkur átti mál-ið.

Ríkisumboðsstovnurin royndi tó ferð eftir ferð at taka málið upp aftur, men tað kom einki úrslit burtúr.

Í 1969 fingur danir nýggja frítíðarlóg, sum var nýskapan av sínum slag, m.a. gav hon stuðul til ungdomshús o.a.

Í 1972 setti Ríkisumboðsstovnurin nýggja